

2019-03-03

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Karin Jonsson
Tfn: 063-15 31 87
E-post: karin.jonsson@regionjh.se

RS/106/2019

Svar på remiss Samspel för hälsa – Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring (SOU 2018:80)

Ärendebeskrivning

Sjukfrånvaron i Sverige har över en längre tid karaktäriserats av stor variation. I början av 2000-talet inleddes en period av nedgång som varade i över sju år. Från år 2010 ökade sjukfrånvaron snabbt för att nu återigen börja plana ut. Psykisk ohälsa, framför allt stressrelaterad sådan, och kvinnors sjukskrivningar är väsentliga delar i utvecklingen.

För att hejda utvecklingen efter år 2010 formulerade regeringen ett nationellt mål för sjukpenningtalet och gav samtidigt Försäkringskassan utökade resurser. Antalet avslag på ansökan om sjukpenning har ökat hos Försäkringskassan, men fortfarande är inflödet in i sjukförsäkringen stort.

Hälso- och sjukvården har inget finansiellt ansvar för sjukförsäkringen. För att motivera vården att bidra till utveckling av arbetsformer och kunskapsuppbyggnad har flera statliga initiativ tagits genom åren, med riktade medel till vården. Satsningarna har gett viss effekt och successivt bidragit till att Hälso- och sjukvårdens medvetenhet och professionalism inom det försäkringsmedicinska området ökat.

Rubricerad utredning beskriver utmaningen i att skapa långsiktighet och bra planeringsförutsättningar för landstingen – och därigenom säkra ett fortsatt engagemang för sjukskrivningsrelaterade frågor. Utredningens utgångspunkt är att den grundläggande rollfördelningen mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården inte bör ändras. Den finansiella samordningen ska inte medföra något kostnadsansvar för landstingen.

Utredningens överväganden och förslag

- En ny form av finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring ska införas och utformas som ett *årligt statsbidrag* till landsting med syfte att stimulera landstingens arbete med frågor relaterade till sjukskrivning.
- Statsbidragets storlek ska relateras till nivån på utbetald sjukpenning för *de första 89 dagarna* i en sjukperiod. Det ger en tydlig koppling mellan statsbidraget och den sjukfrånvaro som hälso- och sjukvården har störst möjligheter att påverka.

- Statsbidraget ska beräknas i relation till fastställda *referensfält* som är specifika för varje landsting. Fälten motsvarar känd historisk utveckling under en tid då sjukförsäkringens regler legat relativt fast. Gränserna i ett landstings referensfält ska utgöras av en högsta och en lägsta beloppsnivå. Om statens utgift för sjukpenning för de sjukfall som omfattas av den finansiella samordningen motsvarar eller överskrider den högsta nivån får landstinget inget statsbidrag. Den lägsta beloppsnivån utgör en gräns för hur högt statsbidraget kan bli, även om statens utgift är lägre än den nivån.
- Den finansiella samordningen ska regleras i *lag* och *förordning* som ska träda i kraft den 1 januari 2020.
- Det bör etableras *ett nationellt forum* för kunskaps- och implementeringsstöd i frågor som relaterar till den finansiella samordningen. Den finansiella samordningen syftar inte till att sänka sjukfrånvaro under vad som utifrån historiska data kan anses vara en stabilt hållbar nivå. Den finansiella samordningen har *minskad variation* i sjukfrånvaro som grundläggande målsättning.

Region Jämtland Härjedalen har i remissvar ställt sig positiv till utredningens ansatser och förslag men lämnar några synpunkter och farhågor till den fortsatta handläggningen. Den kanske mest angelägna synpunkten handlar om fördelningsgrunden för statsbidraget. Det är svårt att bedöma om det framtida utfallet kommer att påverkas av att sjuktalen i Jämtland Härjedalen kraftigt sänkts från att ha legat högst i landet till att nu vara bland landets lägsta. Det blir också svårt för Regionen att i modellen påverka utfallet då det är Försäkringskassan som ensidigt beviljar sjukpenningen, vilket är den vitala delen i modellen.

Ett förslag till svar har upprättats inom hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen. Remissen ska besvaras senast 17 april.

Regiondirektörens förslag

Upprättat förslag till svar på remiss Samspel för hälsa - Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring antas.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Ingela Jönsson
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Svar på remiss skickas till Socialdepartementet

Chef Hälsa- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Handläggare Karin Jonsson